

ΤΟΜΕΑΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

**ΠΡΟΤΑΣΗ ΤΟΥ ΠΑΣΟΚ
ΓΙΑ ΤΗΝ ΤΕΧΝΙΚΗ &
ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ**

Αθήνα, 13 Ιανουαρίου 2009

www.wikipolitics.gr

<http://programma.pasok.gr>

Το ΠΑΣΟΚ έχει θέσει σαν πρώτη προτεραιότητα του προγράμματος για την Παιδεία, **την τεχνική εκπαίδευση**. Μετά την τελευταία “μεταρρύθμιση” της κυβέρνησης της Νέας Δημοκρατίας, οι μαθητές της τεχνικής εκπαίδευσης μειώθηκαν κατά 30%. Μία πτυχή της εκπαίδευσης που βρίσκεται σε στενή και άμεση σχέση με την ανάπτυξη, οδηγείται σε διάλυση.

Η πολιτική πρόταση του ΠΑΣΟΚ στηρίζεται στην επιλογή για ένα **ανοικτό στην κοινωνία «Τεχνικό και Επαγγελματικό σχολείο»**. Ένα σχολείο που απαντά στην διαφορετικότητα των μαθητών, στις διαφορετικές επιθυμίες και δυνατότητές τους. Ένα σχολείο που εξασφαλίζει ίσες ευκαιρίες και είναι αντίθετο σε κάθε μορφή περιθωριοποίησης και αποκλεισμού. Ένα σχολείο που λαμβάνει υπόψη του τις υπαρκτές σημερινές κοινωνικές ανάγκες, κυρίως όμως των μαθητών και των γονιών τους.

Με αυτή την πολιτική βάση, προτείνουμε τη δημιουργία ενός τύπου λυκείου στο χώρο της Τεχνικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης, **το Τεχνολογικό Λύκειο**.

Στο πλαίσιο αυτό οι μαθητές θα μπορούν να επιλέγουν εκπαιδευτικές διαδρομές, που θα εξυπηρετούνται από δύο εκπαιδευτικούς Κύκλους, διάρκειας τριών ετών. Επιπλέον για όσους επιθυμούν να προετοιμαστούν για την Τριτοβάθμια Εκπαίδευση θα έχουν την δυνατότητα επιλογής προγράμματος γενικής παιδείας, χωρίς αυτό να μειώνει την επαγγελματική επάρκεια των αποφοίτων.

Διατηρούνται οι ειδικές εξετάσεις εισαγωγής στα ΑΤΕΙ για τους πτυχιούχους του Β' κύκλου του Τεχνολογικού Λυκείου. Θεσμοθετούμε τα «μεταδευτεροβάθμια τμήματα Τεχνικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης», ενταγμένα στο τυπικό εκπαιδευτικό σύστημα, τα οποία θα λειτουργούν εντός του Τεχνολογικού Λυκείου. Επίσης προτείνουμε τη δημιουργία Πειραματικών Τεχνολογικών Λυκείων με σκοπό να προσδώσουν κύρος και αξιοπιστία στις πολιτικές για την Τ.Ε.Ε..

Το ΠΑΣΟΚ μιλώντας με τους ανθρώπους που δίνουν καθημερινά τη μάχη μέσα στη τάξη και στα εργαστήρια, θέλει να ακούσει τις απόψεις τους και να σηματοδοτήσει ότι οι όποιες βελτιώσεις απαιτούνται, θα κτιστούν πάνω στις εμπειρίες τους, προκειμένου να δώσουμε στην τεχνική εκπαίδευση και στα τεχνικά επαγγέλματα τη θέση που τους αξίζουν στο παραγωγικό και κοινωνικό ιστό της χώρας.

Το κείμενο εξειδίκευσης, ενταγμένο στην συνολική μεταρρυθμιστική πρόταση του προγράμματος του ΠΑΣΟΚ θα αποτελέσει αντικείμενο διαλόγου. Ενός διαδικτυακού και καινοτόμου διαλόγου και μιας ουσιαστικά αμφίδρομης διαβούλευσης με τους εκπαιδευτικούς, τους κοινωνικούς φορείς, τους γονείς και κυρίως τους μαθητές.

Το ΠΑΣΟΚ καταθέτει την πρότασή του για την Τεχνική εκπαίδευση, κάνοντας πράξη την ανοιχτή πολιτική προσέγγιση σε άμεση επαφή με την κοινωνία.

Από την Ιστοσελίδα www.wikipolitics.gr παρέχεται ενημέρωση για το περιεχόμενο της πρότασης, δυνατότητες σχολιασμού, αλλαγών ή προσθηκών τόσο επί του συνόλου όσο και σε επί μέρους θέματα.. Η όλη διαδικασία θα κορυφωθεί με ζωντανό on line διάλογο με τη μαθητική κοινότητα.

Καλούμε τους μαθητές της τεχνικής εκπαίδευσης να παρέμβουν ενεργά σε αυτή τη διαδικασία με στόχο να καταλήξουμε σε μια πολιτική πρόταση που θα ανταποκρίνεται στις πραγματικές σημερινές ανάγκες τους, αλλά και της κοινωνίας.

Πρόταση του ΠΑΣΟΚ για την Τεχνική και Επαγγελματική Εκπαίδευση
(Ιανουάριος 2009)

Α' Γενικά

Στο επίκεντρο της πολιτικής μας βρίσκεται η κοινωνική και ανθρωποκεντρική αντίληψη για την εκπαίδευση και το μέλλον της.

Η Τεχνική και Επαγγελματική Εκπ/ση (Τ.Ε.Ε.) αποτελεί μια ισχυρή συνιστώσα για δημιουργική ανταγωνιστικότητα και ανάπτυξη με κοινωνική συνοχή. Προετοιμάζει τους νέους για την είσοδό τους στην ενεργό επαγγελματική και κοινωνική ζωή, γι' αυτό και η σύνδεσή της με το εργασιακό, κοινωνικό και αναπτυξιακό περιβάλλον είναι απαραίτητη όσο ποτέ άλλοτε.

Ειδικά η Τεχνική και Επαγγελματική Εκπ/ση, εκτός των γενικότερων εκπαιδευτικών στόχων, οφείλει να υπηρετεί :

- Την επιτυχή άσκηση ενός επαγγέλματος
- Την δυνατότητα συνέχισης της εκπαιδευτικής και επαγγελματικής πορείας των αποφοίτων μέσω σπουδών στην τριτοβάθμια Εκπ/ση
- Την δυνατότητα να παρακολουθούν, οι απόφοιτοι, τις τεχνολογικές και εργασιακές εξελίξεις αλλά και προγράμματα δια βίου εκπαίδευσης και κατάρτισης για την περαιτέρω κοινωνική και επαγγελματική τους ανέλιξη.

Β' Η πρόταση του ΠΑΣΟΚ για την Τεχνική και Επαγγελματική Εκπαίδευση

Το ΠΑΣΟΚ πιστεύει σ' ένα εκπαιδευτικό σύστημα, με βάση το ανοιχτό σχολείο. Ένα εκπαιδευτικό σύστημα που θα δέχεται κάθε τι το νέο, το καινοτόμο, το επίκαιρο, που θα προσαρμόζεται στις ανάγκες της τοπικής και ευρύτερης κοινωνίας και ανάπτυξης.

Σήμερα βρισκόμαστε σε μια πραγματικά δύσκολη περίοδο για την ΤΕΕ. Τα λάθη, οι στρεβλώσεις και τα προβλήματα που έχουν συσσωρευτεί απαιτούν άμεσες λύσεις.

Το ΠΑΣΟΚ χωρίς να απομακρύνεται από τον οραματικό του στόχο, διαμορφώνει μια δέσμη πολιτικών άμεσης εφαρμογής για την έξοδο από την σημερινή κρίση.

Αυξάνουμε τις ευκαιρίες και διευρύνουμε τις επιλογές των μαθητών με την αναδιοργάνωση της τεχνικής επαγγελματικής εκπαίδευσης και **τη δημιουργία ενός αυτοδύναμου Τεχνολογικού Λυκείου. Οι μαθητές του θα έχουν τη δυνατότητα επιλογών σε προγράμματα και εκπαιδευτικές διαδρομές για την ολοκλήρωση των επαγγελματικών τους στόχων, χωρίς φραγμούς και μονόδρομους.** Διευρύνουμε τις δυνατότητες οριζόντιας μετακίνησης των μαθητών στους διαφορετικούς τύπους Λυκείου. Ενισχύουμε το ρόλο και τη συμμετοχή των περιφερειακών και τοπικών αρχών και παραγωγικών φορέων για την διασύνδεση των ειδικοτήτων του Τεχνολογικού Λυκείου με τις ανάγκες της τοπικής και περιφερειακής ανάπτυξης.

Αναλυτικά το ΠΑΣΟΚ προτείνει:

- 1) Δημιουργούμε ένα ανοιχτό στην κοινωνία «Τεχνικό και Επαγγελματικό σχολείο». Σε αυτή την πολιτική βάση διαμορφώνεται η νέα δομή του.
- 2) Δημιουργείται ένας τύπος «Τ.Ε. σχολείου» με την ενσωμάτωση σ' αυτό των δύο εκπαιδευτικών μονάδων που ήδη λειτουργούν σήμερα, του ΕΠΑΛ και της ΕΠΑΣ, στο επίπεδο της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης (Ανωτέρα Δευτεροβάθμια

Εκπαίδευση, επίπεδο 2 κατά την οδηγία 36/2005, επίπεδο 3 κατά ISCED, επίπεδο 3 κατά την αντιστοίχιση προσόντων του EQF), με την επωνυμία **Τεχνολογικό Λύκειο**.

3) Στο Τεχνολογικό Λύκειο οι μαθητές μπορούν να επιλέξουν, μία από τις δύο εκπαιδευτικές διαδρομές που θα εξυπηρετούνται μέσα σ' αυτό, μετά από ένα κοινό Α' έτος. Η πρώτη διαδρομή αντιστοιχεί στον «Α' Κύκλο του Τεχνολογικού Λυκείου» και η δεύτερη διαδρομή αντιστοιχεί στον «Β' Κύκλο του Τεχνολογικού Λυκείου». Και οι δύο κύκλοι έχουν διάρκεια δύο (2) επί πλέον έτη μετά το κοινό πρώτο έτος.

Διασφαλίζουμε την καθολική πρόσβαση στη δωδεκαετή εκπαίδευση.

4) Στο πρόγραμμα του «Α' Κύκλου του Τεχνολογικού Λυκείου» εισάγονται γενικά μαθήματα, εφ' ενός για να αντιμετωπιστεί η αντεκπαιδευτική και αντεπιστημονική επιλογή της κατάργησή τους, αφ' ετέρου να εξασφαλιστούν τα «εκπαιδευτικά ελάχιστα», ώστε να **υπάρξει η δυνατότητα συνέχισης των σπουδών των αποφοίτων τους μέσω του «Β' Κύκλου του Τεχνολογικού Λυκείου»** με την εγγραφή στο Γ' έτος.

Ο απόφοιτος αποκτά Πτυχίο Τεχνολογικού Λυκείου Α' Κύκλου, της ειδίκευσης που επέλεξε από το δεύτερο έτος σπουδών.

5) Με την εκπαιδευτική διαδρομή του «Β' Κύκλου του Τεχνολογικού Λυκείου» ο μαθητής επιλέγει στο Β' έτος τον επαγγελματικό τομέα στον οποίο επιθυμεί να ολοκληρώσει τις επαγγελματικές του σπουδές. Στο Γ' έτος του Β' Κύκλου ο μαθητής έχει την δυνατότητα δύο επιλογών. Με τη πρώτη ο μαθητής επιλέγει το πρόγραμμα με το οποίο ολοκληρώνει την επαγγελματική του εκπαίδευση, παρακολουθώντας αντίστοιχο **τμήμα ειδικότητας** και την απόκτηση πτυχίου Τεχνολογικού Λυκείου Β' Κύκλου, σε ειδικότητα του επαγγελματικού τομέα που ο μαθητής είχε επιλέξει από το Β' έτος. Με την δεύτερη επιλογή ο μαθητής επιλέγει το πρόγραμμα **του τμήματος γενικής παιδείας**, με στόχο να αποκτήσει τις απαραίτητες γνώσεις που απαιτούνται για την συμμετοχή του στη διαδικασία εισαγωγής στην τριτοβάθμια εκπαίδευση, αποκτώντας απολυτήριο ισότιμο του Γενικού Λυκείου.

Σημειώνεται ότι στην Β' τάξη του Α' και Β' Κύκλου μπορούν να εγγραφούν οι απόφοιτοι Γενικού Λυκείου καθώς και οι μαθητές που έχουν ολοκληρώσει επιτυχώς την Α' τάξη του Γενικού Λυκείου.

6) Η εισαγωγή των αποφοίτων του Τεχνολογικού Λυκείου στην τριτοβάθμια εκπαίδευση θα συμπεριληφθεί στο γενικότερο σχεδιασμό για την συνέχιση των σπουδών των αποφοίτων της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης. Μέχρι την εφαρμογή του νέου συστήματος και στο μεταβατικό στάδιο μπορεί να πραγματοποιηθεί με τους εξής τρόπους:

Α) Ο κάτοχος πτυχίου ειδικότητας Β' Κύκλου του Τεχνολογικού Λυκείου μπορεί να συμμετέχει στις **ειδικές εξετάσεις**, όπως αυτές πραγματοποιούνται μέχρι σήμερα (με τις απαραίτητες βελτιώσεις), για την εισαγωγή τους στα ΑΤΕΙ. Επίσης θα έχει την δυνατότητα να εγγραφεί, εφόσον το επιθυμεί, μετά την απόκτηση του πτυχίου στο τμήμα γενικής παιδείας, ώστε να αποκτήσει τις απαραίτητες γνώσεις για την συμμετοχή του στη διαδικασία εισαγωγής στην τριτοβάθμια εκπαίδευση αποκτώντας παράλληλα το απολυτήριο Λυκείου.

Β) Ο κάτοχος απολυτηρίου του τμήματος γενικής παιδείας του Β' κύκλου του Τεχνολογικού Λυκείου συμμετέχει στην διαδικασία εισαγωγής στην τριτοβάθμια εκπαίδευση, ισότιμα με τους άλλους μαθητές των Γενικών Λυκείων. Σε περίπτωση αποτυχίας μπορεί να εγγραφεί στο τμήμα ειδίκευσης, να ολοκληρώσει την επαγγελματική του εκπαίδευση και να αποκτήσει το αντίστοιχο πτυχίο ειδικότητας και εφόσον το επιθυμεί να συμμετέχει στις ειδικές εξετάσεις για την εισαγωγή τους στα ΑΤΕΙ.

7) Οι ειδικότητες στις δύο εκπαιδευτικές διαδρομές του Τεχνολογικού Λυκείου, επανεξετάζονται και επαναπροσδιορίζονται με βάση τις αναπτυξιακές ανάγκες της

χώρας σε συνεργασία με τα παραγωγικά Υπουργεία, τις ανάγκες του παραγωγικού περιβάλλοντος και τις ανάγκες της απασχόλησης σε τοπικό επίπεδο, λαμβάνοντας υπόψη τις διαδικασίες που επιβάλλει το Εθνικό Σύστημα Σύνδεσης της Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης με την Απασχόληση (Ε.Σ.Σ.Ε.Ε.Κ.Α.), καθώς και τα αντίστοιχα τμήματα που λειτουργούν στην τριτοβάθμια εκπαίδευση. Η λειτουργία των ειδικοτήτων στα κατά τόπους Τεχνολογικά Λύκεια, και στις δύο διαδρομές του, θα είναι αποτέλεσμα διαλόγου με τις τοπικές και περιφερειακές αρχές και τους παραγωγικούς συντελεστές

8) Η κατοχύρωση των επαγγελμάτων και ο καθορισμός των επαγγελματικών δικαιωμάτων θα αποτελεί βασική διαδικασία παράλληλα με την λειτουργία των ειδικοτήτων και σε συνεργασία με τα αντίστοιχα παραγωγικά Υπουργεία. Αποτελεί βασική συνιστώσα στην προσπάθεια καταξίωσης της τεχνικής και επαγγελματικής εκπαίδευσης, παράλληλα, μέσω αυτής της διαδικασίας, η κοινωνία αντιλαμβάνεται την προστιθέμενη αξία που έχει η εκπαίδευση αυτή στην προσωπική πλέον ευημερία του κάθε ατόμου.

9) Καταργούνται οι κάθε είδους φραγμοί που υπάρχουν στις μετακινήσεις ή εγγραφές αποφοίτων από ένα σχολείο σε άλλο ή η εσωτερική μετακίνηση εφόσον εξασφαλίζονται τα «εκπαιδευτικά ελάχιστα» για κάθε περίπτωση.

10) Ειδική επιμόρφωση των εκπαιδευτικών και ειδικά μέτρα θα εξασφαλιστούν και θα εφαρμοστούν σε θέματα σχολικής αποτυχίας και επαγγελματικής επιμόρφωσης.

Είναι σημαντική η συμβολή της προτεινόμενης **ειδικής επαγγελματικής επιμόρφωσης των εκπαιδευτικών** (σε επιχειρήσεις και οργανισμούς και με την διαδικασία του job rotation μεταξύ των μονίμων εκπαιδευτικών και αναπληρωτών), πέραν της παιδαγωγικής επιμόρφωσης, στην αναβάθμιση του εκπαιδευτικού τους έργου και της ποιότητας στην Τεχνική και Επαγγελματική Εκπαίδευση.

11) Η οργάνωση της διαδικασίας μάθησης αλλάζει. Η δασκαλοκεντρική μάθηση θα πρέπει να αντικατασταθεί από την μαθητοκεντρική μάθηση δράσης. Η διαδικασία μάθησης και ο τρόπος εξέτασης των διαφόρων επαγγελματικών μαθημάτων πρέπει να στηρίζεται στη διεξαγωγή αυθεντικών επαγγελματικών δραστηριοτήτων μέσω ατομικών και ομαδικών εργασιών.

12) Η λειτουργία Πειραματικών Τεχνολογικών Λυκείων θα προσδώσει κύρος και αξιοπιστία στις πολιτικές για την ΤΕΕ ενώ παράλληλα θα εξασφαλίσει ένα πειραματικό εργαλείο για κάθε προτεινόμενη καινοτομία τόσο σε προγράμματα όσο και στις εκπαιδευτικές μεθόδους και πρακτικές.

13) Η μεταδευτεροβάθμια Εκπαίδευση. Εντός του τυπικού Εκπαιδευτικού συστήματος και ενταγμένο στη λειτουργία του Τεχνολογικού Λυκείου, ιδρύονται και λειτουργούν «**μεταδευτεροβάθμια τμήματα Τεχνικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης**» διάρκειας ενός σχολικού έτους. Στόχος τους είναι να δώσει επιπλέον ευκαιρίες επαγγελματικής ανέλιξης στους απόφοιτους του Τεχνολογικού Λυκείου σε εξειδικευμένα θέματα των ειδικοτήτων τους με την αύξηση των ειδικών γνώσεων, δεξιοτήτων και ικανοτήτων, αποκτώντας παράλληλα και ανώτερο τίτλο αποφοίτησης (επιπέδου 3 κατά την οδηγία 36/2005, επιπέδου 4 κατά ISCED και επιπέδου 4 κατά EQF). Οι απόφοιτοι των τμημάτων αυτών, λόγω της μεγαλύτερης ποσότητας αλλά και ποιότητας ειδικών επαγγελματικών γνώσεων, θα έχουν περισσότερες και καλύτερες ευκαιρίες απασχόλησης δεδομένης της μεγαλύτερης συμβατότητας στις απαιτήσεις του παραγωγικού συστήματος.

14) Το Τεχνολογικό Λύκειο μετατρέπεται σε ένα τοπικό πολυδύναμο κέντρο γνώσης. Είναι σήμερα αναγκαίο όσο ποτέ άλλοτε να συνδεθεί η Τεχνική και Επαγγελματική Εκπαίδευση με την κοινωνία και τη δια Βίου Εκπαίδευση. Οι εκπαιδευτικές μονάδες, τα εργαστήρια και το εκπαιδευτικό προσωπικό μπορούν μαζί

με άλλους κρατικούς φορείς με τον ίδιο σκοπό, να αποτελέσουν ένα σημαντικό κύτταρο της δια βίου μάθησης και κατάρτισης στην τοπική κοινωνία. Οι λειτουργίες αυτές μέσα από κατάλληλα προγράμματα θα μπορούν να εξασφαλίσουν δεύτερη επαγγελματική ευκαιρία για όλους όσους το επιθυμούν, να εξασφαλίσουν επαγγελματική εκπαίδευση για τις λιγότερο προνομιούχες κοινωνικά ομάδες, ειδικά προγράμματα για ενήλικες από διαφορετικά πολιτισμικά περιβάλλοντα, ή μειονεκτούσες περιοχές.

15) Ενισχύεται ο θεσμός του ΣΕΠ. Η Συμβουλευτική και ο Σχολικός Επαγγελματικός Προσανατολισμός θα παρέχονται από ειδικούς, με την κατάλληλη επιστημονική και υλικοτεχνική στήριξη και μέσα από ένα σωστά σχεδιασμένο διοικητικό και οργανωτικό σχήμα. Η βιωματική μάθηση(ενεργός επαγγελματικός προσανατολισμός), πέραν του θεωρητικού πλαισίου, θα εξασφαλίζει την ευκαιρία στους μαθητές, να βιώσουν τον πραγματικό κόσμο της εργασίας και της τοπικής ζωής. Έτσι η Συμβουλευτική και ο Επαγγελματικός Προσανατολισμός θα μετατραπεί σ' ένα βασικό συμβουλευτικό εργαλείο για τους μαθητές και τους γονείς τους.

